

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שבעי מהחברותא הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת
שופטים
◆◆◆
שנת
תשפ"א
◆◆◆
גליון 115

טוד ההצלחה

ובהזדמנות, נודע לי ממשפחתו, דבר מופלא מאד. שבחור זה הצריכוהו הרופאים לקחת תרופה מסוימת לבריאות הנפש, אך הבחור התעקש שאינו רוצה לקחת, ובא אביו לרבינו לשאול מה לעשות.

וקרא רבינו לבחור, וסיכם אתו שיתחיל לקחת שבוע ימים, ואחרי שבוע יבוא אליו, והוא יאמר לו אם צריך להמשיך או לא, וכך הסכים הבחור לקחת. ובמשך כחצי שנה המשיך ההסדר, עד שב"ה נגמל מהבעיה, והפסיק עם התרופה, ולאחר תקופה זכה להקים בית בישראל, ב"ה. כמדומני שא"צ להוסיף כלום על המעשה, רק להתבונן את האכפתיות להצלחת כל יחיד ויחיד, גם אם אינו ממשפחתו, ולא לומד אצלו בישיבה, ואף אינו מכירו כלל! אשרי הדור שזכה לרועה נאמן שכזה.

דברי חיזוק השוים לכל נפש

ונתן ה' בליבי מחשבה, מאחר שזה ה' רצונו תמיד לדאוג להצלחת "כולם", אביא מאמר חיזוק מרבינו, שטוב לכל אחד ואחד, באשר הוא שם.

[שיחה זו אמרה רבינו לראשונה, לפני למעלה מכ"ה שנים, וסייעתא דשמיא מיוחדת ה' בשעתו בכתיבת דרשה זו, ואין כאן מקומו]. והיות והדרשה כשלעצמה ארוכה, נביא רק כמה קטעים הנוגעים יותר למעשה.

מעשה ברבי חנינא בן דוסא

וכך פתח: כתוב במדרש (ריש קהלת), חזית איש מהיר במלאכתו לפני מלכים יתיצב. מעשה בר' חנינא בן דוסא שראה בני עירו מעלין נדרים ונדבות לירושלים, אמר הכל מעלין לירושלים נדרים ונדבות, ואני איני מעלה דבר? מה עשה יצא למדברה של עירו, וראה שם אבן אחת, ושבבה וסיתתה ומירקה, ואמר הרי עלי להעלותה לירושלים.

ביקש לשכור לו פועלים, נזדמנו לו חמשה בני אדם, אמר להם מעלין לי אתם אבן זו לירושלים, אמרו לו תן לנו חמשה סלעים [ובריש שיר השירים הגירסא שביקשו מאה זהובים], ואנו מעלין אותה לירושלים, ביקש ליתן להם ולא נמצא בידו דבר לשעה, הניחוהו והלכו להם.

זימן לו הקב"ה חמשה מלאכים בדמות בני אדם, אמר להם אתם מעלין לי אבן זו, אמרו לו תן לנו חמשה סלעים ואנו מעלין לך אבן לירושלים, ובלבד שתתן ידך ואצבעך עמנו, נתן ידו ואצבעו עמהם ונמצאו עומדים בירושלים.

האושר הגדול בפתיחת הזמן

ימי פתיחת הזמן במוסדות התורה, היו אצל רבינו זצוק"ל, מהימים הכי מאושרים.

ואמרתי בליבי, אילו ה' רבינו אתנו כעת, איזה אושר בעינים ה' לו, בראותו את כל החיידרים, הישיבות הקדושות, והכוללים, חוזרים לבית המדרש, והקול קול יעקב מהדהד בכל מקום, הרי ה' לו אושר ושמחה שלא ניתן לתאר במילים.

ובפרט אחרי שבשנה שעברה, לא זכינו לכך, כפי שסיבב, מסבב הסיבות, שיצטרכו ללמוד בזהירות, מפני המגיפה הנוראה, ה' ישמרנו, ועכשיו ברוך השם, ברוב חסדו סיבב שמוסדות התורה נפתחו כסדרם, כן יעזרנו לעולם.

חשיבות "כל יחיד ויחיד"

אמנם זה בכללות, אך כמובן שכל הרבבות ואלפים, מורכבים מהרבה יחידים, ותפילתנו ותקוותינו, על "כל

יחיד ויחיד" שיצמח ויגדל לענק, בתורה ויראת שמים.

וכמה זמן ועמל השקיע רבינו בשביל "יחידים", שיזכו ללמוד במקום הראוי להם. וגם תמיד היתה לו שימת לב על הצלחת כל יחיד ויחיד. ולא ה' נתן מנוחה לנפשו במה שיש ב"ה רבי רבבות לומדי תורה, אלא "כל יחיד" מישראל, ה' איכפת לו עליו, שיצליח ויגדל בתורה

ויראת שמים, כאשר יעידון מעשים בלי סוף.

ומספיק ה' לראות את התייחסותו האישית, לכל נער קטן שבא לבקש ברכה, האיך שהי' מתעניין אצלו היכן לומד וכדו'.

וידועים ומפורסמים דבריו, בפתיחת זמן אלול, כל שנה ושנה, שהבחורים הוותיקים, ידאגו לכל בחור חדש, לקבלו במאור פנים, ולראות שמסודר לו כל מה שצריך, מקום לינה וכו', והי' אומר שזה נכלל במצות ואהבתם את הגר.

דאגה "אישית" לבחור זר!

ואזכיר מעשה אחד, שאינו ידוע לרבים, והוא מוסר נורא, עד כמה הרגיש רבינו אחריות על כל אחד.

וכך ה' המעשה, בתקופה מסוימת שמתתי לב שבכל יום ראשון, בא בחור מאחת הישיבות, להתפלל מנוחה, ועומד בתפילה סמוך לרבינו, ואח"כ ה' ניגש ומדבר עם רבינו כמה מילים, והולך.

ואפי' להביא לבהמ"ק, שזה לא עצם בנין בהמ"ק, הכל צריך שיעשה ע"י אנשים, כי כל מה שיש לו שייכות להביא רוחניות, צריך שיעשה ע"י בן אדם, ולכן צריך שיעשה האדם לכל הפחות "כל" מה שיוכל.

כשעשה כל שביכלתו, זוכה

ואז אפי' אם זה נעשה אח"כ ע"י מלאכים זה מספיק, כי זה נקרא שהוא עשה, ואם הוא עשה זה סיבה שיבוא עי"ז השראת השכינה.

ולכן אמרו שתתן ידך ואצבעך עמו, כדי שהוא יעשה כל מה שהוא רק יכול, ורק אז זה נחשב שהוא עשה את זה. ולכן אפי' אח"כ כשנעשה לו הנס, הוא התפלא האיך יכול להיות שיהא ע"י נס, וכי הוא עושה בית המקדש ע"י ניסים. ואמרו לו כי כן היה, אבל הוא נתפלא על זה האיך זה יכול להיות.

אבל האמת היא דכיון שהוא עשה כבר את כל מה שיכול לעשות, ועשה את כל המאמצים, ונתן ידו ואצבעו, והשקיע כל גופו ונפשו בזה, החשיבו הקב"ה כאילו הוא עשה.

לא גדלים ברגע...

ומה שנוגע לנו מזה, שיש לדעת כי אנשים לא נעשים ברגע אחד תלמידי חכמים וגדולים, ולא צריך להישבר כשלא רואה מיד הצלחה מיוחדת. רק לזכור שכל מה שהוא עושה וכל מה שהוא משקיע, לא הולך שום דבר מזה לאיבוד, וכל מה שהוא משקיע זה הבנין שלו, וזה מעלה והלאה והלאה, ומה שיוצא בלי היגיעה זה כלום. דכמו שבשביל לבנות בית המקדש, ואפי' חלק ממנו זה שייך רק ע"י מאמץ ויגיעה, וכשנעשה בדרכים לא טבעיים, לא נבנה. כך אם האדם רוצה לבנות את עצמו, זה רק ע"י שיעשה את כל המאמצים ששייך לעשות, ואז הקב"ה עושה עמו ניסים ג"כ, אך ובלבד שתתן ידך ואצבעך עמו.

לעבוד ולעבוד, בלי להתייאש

וזה מה שאנחנו צריכים ללמוד מזה, שצריך הרבה הרבה לעבוד, ולא להתייאש, לא נחשוב שברגע אחד נעשים תלמידי חכמים. ואם זה לא הולך מיד, נעשה שבור מזה.. אלא צריך לידע שזוהי עבודה של "כל החיים", כי אם רוצה לבנות את עצמו צריך לעמול כל החיים, ואז עוזר הקב"ה שמצליח. וברוך השם, בישיבות הולכים בכיוון הזה, והקב"ה יעזור שימשיכו בדרך זו לעמול ולהתייגע בתורה.

להשקיע הרבה ביראת שמים

וצריך להשקיע ג"כ הרבה מחשבה והרבה עבודה, גם ביראת שמים, כי חז"ל אומרים שגם יראת שמים לא רוכשים סתם, ואם האדם לא עובד על זה לא נעשה מעצמו, וצריך הרבה לעבוד על זה, ומי שעובד על זה יהיה מאושר, ויזכה לתורה, ויזכה ליראת שמים. ובלבד שתתן ידך ואצבעך עמו, לעשות את כל המאמצים לזה.

ועזור ה' שכל אחד ואחד באמת ישתדל לעשות את כל המאמצים, והקב"ה יעזור שכולם יהיו גדולים בתורה ויראה, ע"כ.

הלואי שמזכה לקיים את הדברים, ולזכות לדרגות גדולות בתורה ויראה, ולכתיבה וחתימה טובה.

ביקש ליתן שכרן ולא מצאן, וכנס ללשכת הגזית ושאל בשבילם, אמרו לו דומה שמלאכי השרת העלו אבן לירושלים, וקראו עליו המקרא הזה, חזית איש מהיר במלאכתו לפני מלכים יתיצב, קרי ביה לפני "מלאכים" יתיצב, עכ"ל המדרש, וכע"ז איתא בריש מדרש שיר השירים.

למה הי' צריך עזרה?

והנה דברי המדרש הזה צריך ביאור, חדא לצורך מה הוצרכו שיתן ידו ואצבעו עמהם, וכי מה מוסיף למלאכים בנתינת ידו על האבן.

ועוד הרי ידועים דברי הגמ' בתענית (דף כ"ה ע"א) על רבי חנינא בן דוסא איזה מופתים גלויים שנעשו לו. מי שאמר לשמן וידלוק יאמר לחומץ וידלוק, דלגבי ר' חנינא בן דוסא אין טבעו! וכמו שהשמן דולק, כך החומץ דולק, והעזים שלו הביאו דובים בקרניהם, וא"כ למה הוצרך לחפש אנשים שיעלו לו את האבן לירושלים? הרי יכול לומר איזה דבור, וברגע יהיה עם האבן שלו בירושלים, וזה עוד פחות נס ממה שהביאו העזים דובים בקרניהם.

למה לא חשב שהם מלאכים

והרי כך היה באמת בסוף שהמלאכים הביאו את האבן עמו לירושלים בדרך נס, אבל הוא עצמו לא רצה להשתמש בנס, וצריך להבין למה זה, דהרי בשאר דברים אנו רואים עד כמה הי' חי כולו עם ניסים גדולים ונפלאים, והי' יכול להשתמש בזה גם כאן...

וכן בסוף כשראה שנמצא בירושלים בא ללשכת הגזית ורצה לשלם לאנשים שכרן, ואמרו לו "דומה שמלאכי השרת העלו אבן לירושלים", ותמוה למה הי' מחפש את האנשים, הרי רואה שנעשה כאן נס, והוא רגיל בניסים יום יום, ולמה לא הבין לבד שזה מלאכים. ורצה עוד לחפשו ולשלם להם על זה. וכי אצלו נס כזה הוא חידוש, עד שהוצרך לסנהדרין שיאמרו לו שזה מלאכים, ומה נתפלא כל כך...

אין רוחניות, בלי עמל

וכפי הנראה דר' חנינא... טרח בכל כחו שסיתת ומירק ושייב את האבן, ואח"כ חיפש האיך להביא אבן גדולה כזו לירושלים וצריך לזה טירחא מיוחדת. ואפי' חמשה אנשים אפשר שלא הי' מספיק לזה, והכל טרח משום שידע שבכדי להביא קדושה והשראת השכינה בכלל ישראל, ושיהא לזה קיום תמיד, זה אי אפשר ע"י ניסים, רק על ידי יגיעה.

ויגיעה כולל גם כשהאדם יעשה עם מאמץ בגופו, וגם שיחוסך מפיתו כדי להביאה לירושלים, ובלי זה אי אפשר. ולכן אף שהי' רגיל כל כך בניסים והי' יכול "ברגע אחד" להביא לירושלים ע"י נס, מ"מ אם רוצים לבנות רוחניות, להביא השראת השכינה, לזה צריך לעבוד. אם לשלם מכספו, אם לסתת ולמרק, ולשכור פועלים. וכשלא מוצא פועלים הוא נסער ולא יודע מה לעשות, עד שזימן לו הקב"ה מלאכים, והם ג"כ בקשו חמשה סלעים.

בית המקדש, בוניס עם לב, ומעשה

ורק אם יתן ידו ואצבעו עמהם, כי אם הוא לא יטרח, והכל ייעשה על ידי מלאכים, יחסר עי"ז ג"כ ברוחניות, כי אם מלאכים יבנו בית המקדש, זה לא בהמ"ק! דבית המקדש צריך לבנות דוקא אנשים, עם הלב שלהם ע"י נדיב לב, ובגוף שלהם שיטרוחו לבנות, ואם חסר מעשה האנשים, זה לא בהמ"ק.